

slag til § 269. Det er en ny Regel, vi fik indført i Fjor. — Jeg begyndte ikke ved Omtalen af den borgerlige Retspleje saaledes som ved Sagførervæsenet med at sige, hvilke Forandringer vi i Fjor fik indført i Kommissionsforslaget, og hvorom der ikke nu foreligger Ændringsforslag, fordi de allerede ere optagne i Regeringsforslaget. Det var ganske vist til Dels en Forglemmelse, men det var ogsaa, fordi der er saa faa Punkter, hvor vi foreslaa Ændringer af reel Betydning i denne Del af Forslaget. Den forelaa oprindeligt som en enstemmig Indstilling fra Kommissionen, og de Ændringer, der ere blevne foretagne deri under Sagens Behandling her, have, saa vidt jeg mindes, for allerstørste Delen været enstemmig vedtagne, og for største Delen opnaaet den højtærede Ministers Tilslutning, saa der er vist intet virkeligt Stridspunkt her undtagen et, som jeg straks skal komme til. Det, vi opnaaede i Fjor, var altsaa ikke blot, hvad jeg har nævnt angaaende Forligskommissionerne, men ogsaa det, som jeg dog tillægger nogen Betydning, nemlig at Voteringen i Retter, der bestaa af flere Dommere, ikke som nu altid skal begynde med den yngste Dommere og saa gaa op efter til den ældste, men Ordenen skal afgøres ved Lodtrækning, som først foretages umiddelbart, før Dommene skulle til at afstemme om Dommen. De ville forstaa, mine Herrer, at naar vi have den Regel, som vi have nu, og som særlig har sin praktiske Betydning i Højesteret, hvor der er mundtlig Procedure og Votering lige bag efter, at den yngste begynder og Ordenen altid er den samme, kan det føre til, at de ældre Dommere sløves noget i den Opmærksomhed, hvormed de ellers vilde følge Parternes Udvikling, fordi de vide, at de faa den gentagen af de yngre Dommere. Derfor og i Henhold til de Grunde, der ere komne frem i Litteraturen om denne Ting — et nuværende Medlem af Højesteret har f. Eks. tidligere meget stærkt taget Ordet derfor — have vi foreslaaet og faaet den højtærede Ministers Tilslutning til, at Ordenen skal fastsættes ved Lodtrækning. Det var det eneste Punkt, vi opnaaede i Fjor. Hvis de Herrer saa ville se paa § 269, ville De i sidste Punktum, med Hensyn til hvem der kan afkræves Vidneforklaring, finde, at vi der i Fjor indsatte den Bestemmelse, at „en paa et offentligt Blad“ navngiven Redaktør eller Redaktionssekretær kan nægte at vidne angaaende sin Hjemmelsmand til en i det paagældende Blad optagen og ikke med Forfatterens Navn for-

synet Artikel eller Meddelelse, medmindre Sagen angaar en Forbrydelse, der kan medføre højere Straf end simpelt Fængsel, eller den angaar Brud paa Tavshedspligt i Embedsforhold begaaede af Embeds- eller Bestillingsmænd i Stat eller Kommune. Ærede Medlemmer ville let forstaaa Betydningen heraf, det er Pressens Frihed, vi søge at værge særlig efter den Fortolkning, som vor nuværende Presselov er bleven Genstand for, navnlig efter nogle Højesteretsdomme, jeg tror i 1887, i Sager, der rejstes mod Redaktør Hørup og 2 Medlemmer af dette Ting, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 12te Valgkreds (Wiinblad) og Hjørring Amts 2den Valgkreds (V. Lassen). I disse Sager blev der den Gang af Højesteret fastslaaet den Fortolkning, som altsaa siden maa følges, at ogsaa en Redaktør eller en Redaktionssekretær er forpligtet til at afgive Forklaring om, hvem der er Forfatter til en Artikel, selv om den er anonym. Det er i Modsetning hertil, at vi ønske indført den nu oplæste Bestemmelse med den Undtagelse, som jeg ogsaa oplæste. Det er en Forbedring af det oprindelige Forslag, som jeg tror man skal sætte Pris paa. Naar vi nu imidlertid foreslaa, at denne Undtagelsesbestemmelse i Slutningen af dette Punktum skal udgaa, saa er det, fordi vi her er ved den borgerlige Retspleje, og Talen altsaa ikke er om Forbrydelser. Denne Undtagelsesbestemmelse har derfor ikke sin Plads her, medens den har sin gode Plads paa det ganske tilsvarende Sted, som vi komme til i Strafferetsplejen § 768. Der staar den, og der skal den blive staaende, men her ved den borgerlige Retspleje er den paa urette Plads, og derfor foreslaa vi den strøget.

Jeg kommer saa til det, som vist er det mest omstridte Punkt i dette Afsnit. Det er Spørgsmaalet om, hvorledes vi i Fremtiden skulle stille os med Hensyn til Edsaflæggelse af Vidner for Retten. Nu er jo Forholdet det, at enhver, der kaldes som Vidne for en Ret, er pligtig til, hvad end Sagen drejer sig om, hvor ringe den end er, og hvor ofte vedkommende end kaldes som Vidne i samme Sag, altid, naar det forlanges af en af Parterne, skal aflægge Lovens Ed paa sin Forklaring, oven i Købet forberedt ved den meget smukke men paa sine Punkter uberegtigede Formaningstale, som holdes for ham. Jeg talte om denne ved Lovforslagets første Behandling i Fjor og skal ikke komme ind derpaa i Aar. Vi ere, som de Herrer ville se af Forslaget, enedes